

MÕNIKORD

E S I M E N E K O R D : V E E B R U A R 2 0 1 5

ÜLE 50 LAPSE ÕPIVAD EESTI KULTUURI

Luksemburgi Eesti Kooli (LEK) idee sünnist ja tänasest päevast rääkis Katarina Liivole ja Hans Loigule kooli idee üks algatajaid Mari-Liis Kivioja.

Tõuge kooli avamiseks tuli meil Mairis Minkaga lastevanematena sellest, et omad sipelgad puresid ehk meil endil kasvavad kodus lapsed, kelle emakeele säilimise ja keeleoskuse arenemise pärast me muret tundsim.

Kuna meie lapsed käivad kohalikes koolides, siis seal neil eesti keelt õppida võimalik ei ole. Samas emakeel ei arene ju isenesest ning ei piisa vaid kodus eesti keeles rääkimisest. Vajalik on kindlasti ka eakaaslastega eesti keeles suhelda. Sellest tekkiski mõte organiseerida lastele ühiseid keeletunde ning seega jõudsime Luksemburgi Eesti Kooli loomiseni.

LEKi idee koorus 2012. aasta sügisel ning kooli avasime piduliku aktusega 2013. aasta jaanuaris.

Meie kool on mõeldud kõikidele Eesti juurtega lastele, kes elavad Luksemburgis või selle lähimbruses Belgias, Saksamaal ja Prantsusmaal. Koolitööd alustasime ainult mitmekeelsetest peredest (meie pered on tihtipeale rohkem kui kakskeelsed) pärit lastega, aga kuna ka Euroopa Koolis eesti keelt õppivate perede poolt oli soov LEKiga liituda, siis laienesime kiiresti.

Esimesel poolaastal käis meil koolitundides 27 last ning tantsutundides 41 last. Sealt edasi oleme kasvanud ning hetkel on koolitundides 52 last vanuses 4-10 aastat.

Meil toimuvad eesti keele, koduloo, meisterdamise ning pärimuslike tantsude ja mängude tunnid. Põhirõhk on ikka laste eesti keele oskuse arendamisel ning seda teeme läbi kõikide tundide. Oluline on ka eesti kultuuri ning traditsioonide tutvustamine. Nüüdsest toimuvad LEKi tunnid samaaegselt Anneli Akna juhendatava laste lauluringi tundidega. Enamus kooli lastest laulavad ju nagunii Anneli juures.

Ruumidega on nii, et me väga pikalt otsisime suuremaid ruume. See osutus Luksemburgis keeruliseks ülesandeks, kui sul just rahakott puuga seljas ei ole. Õnneks ulatasid oma abikäe meie aukonsul Lex Thielen ning suursaadik Gert Antsu, kes pöördusid isiklikult Luxembourg linnapea Lydie Polferi poole. Sellest poolaastast on linn andnud meie kasutusse väikese algkooli ruumid Pfaffenthalis, kus on kolm klassiruumi ja väike saal, mis võimaldab meil koolitööd läbi viia kolmes grupis paralleelselt.

Lapsed rahvatantsu tunnis. Esiplaanil tantsivad Sophie Helena Aken ja Henri Robert Pariis. Nende taga tantsivad Liisbet Must ja Oliver Wood. Kõige taga on näha Andrea Eerits ja Henry Defense. FOTO: Mari-Liis Kivioja

Eesti riik toetab meid haridus- ja teadusministeeriumi kaudu ning koostöös Eesti Instituudi ja Emakeele Seltsiga. Lisaks maksavad vanemad poolaasta põhistsalustasu 40 eurot pere esimese lapse pealt ja 20 eurot pere järgmiste laste pealt.

Loodan, et me suudame üheskoos anda oma panuse sellesse, et ka need lapsed, kes on sündinud ja/või kasvanud siin Luksemburgis, tunneksid ja teaksid, et pooled nende juured on Eestimaa, tunneksid ja teaksid Eesti kultuuri, ajalugu ja traditsioone, räägiksid ja kirjutaksid eesti keeles.

Siin elavate väikeste eestlaste eesti keele oskus on hea. Mul on heameel, et enamus siinseid peresid tahavad oma lastele eesti keelt õpetada ning seeläbi hoida laste aktiivset sidet Eestiga. Tahan siinkohal öelda suured tänud meie õpetajate perele, kes omast vabast ajast ja tahtest meie lastega tegelevad! ■

LEKis on hetkel 13 õpetajat

- Anella Aasmaa** - eesti keel
- Astrid Thomson** - pärimuslikud tantsud ja mängud
- Heili Toots** - meisterdamine
- Joonas Jakobson** - pärimuslikud tantsud ja mängud
- Katarina Liivo** - meisterdamine
- Kiia Paal** - kodulugu
- Kristi Jürma** - meisterdamine
- Mairis Minka** - kodulugu, pärimuslikud tantsud ja mängud
- Margit Liivo** - meisterdamine, vanemate laste tegevuste projektijuht
- Mari-Liis Kivioja** - juhataja, pärimuslikud tantsud ja mängud
- Merli Koorm** - meisterdamine
- Pille Defense-Palojärvi** - eesti keel
- Piret Jurtšenko** - eesti keel (hetkel lapsepuhkusel)

MEIE TUBLID INIMESED

INGRID JÄRVE SEITSMES KEVAD RÕÕMSATE LASTE LAULURINGIS

Hans Loik

Euroopa Kontrollkojas töötav Ingrid Järve rääkis ajalehele Mõnikord, kuidas tekkis kõige väiksemate eestlaste lauluring ja kui kaua ta veel jaksab peaaegu igal nädalavahetusel lapsed kokku kutsuda.

Kuidas ja millal väikelaste lauluring alguse sai?

Lauluring algas seitse aastat tagasi. Saime teiste Eesti emadega kokku korra nädalas, ja siis laulsime oma lastega koos. Umbes selline oligi lauluringi algus.

Miks te otsustasite teha lauluringi?

Väikeste laste lauluringi ma ei otsustanud teha, see lihtsalt sündis. Ma tegin varem lauluringi koos Marie Karusega, aga kui tema laps kasvas piisavalt suureks, läks ta edasi Anneli (Aken) lauluringi. Kuigi minu lapsed kasvasid ka suureks, siis mina jäin ikka väikeste laste lauluringi tegema - sellepärast et see meeldib mulle.

Mis teid motiveerib ja kui kaua te suudate lauluringiga jätkata?

Minu meelest on tore lastega laulda, ja lapsed ise motiveerivadki. Nad on armsad ja toredate. Tore on vaadata, kui lapsed rõõmustavad selle üle, et saab laulda. Hea, et lastel on ikkagi Eesti juured. Ma jätkan nii kaua, kuni see mulle enam ei meeldi. Ma arvan, et see juhtub üpris pika aja pärast.

Kui palju lapsi oli lauluringi alguses ja kui palju on neid praegu?

Alguses käisime umbes seitsme-kaheksa emaga üksteise juures kodus ja siis oli lauluringis kaheksa kuni üheksa last. Nüüd on nimekirjas üle 30 lapse. Kõige rohkem on koos laulnud 28 last, aga enamasti koguneb lauluringi 15-20 last.

Kus te laule hangite? Kas te ise olete ka laulmisega tegelema?

Laulmist ma otseselt õppinud ei ole. Laule aga leian igasugustest laste lauluraamatutest, Ave Kumpase laulikuteist, ja pärimusmuusika plaatidelt. Praegu on meil üsna hea lauluvalik.

Mis te muidu Luksemburgis teete? Mis amet teil on?

Luksemburgis olen elanud kaheksa aastat. Töötan siin tõlkijana nagu paljud teised eestlased. Ma ei oska öelda, kui kaua ma siin veel olen, aga kunagi lähen kindlasti Eestisse.

Mis teile meeldib Luksemburgis ja mis mitte?

Luksemburg on hea koht sellepärast, et see on Euroopa keskel. Siit on kerge igale poole reisida. Luksemburg on rahulik, mis mulle meeldib. Siin võib mureta ringi käia, sest siin on väga turvaline. Võibolla ainuke asi, mis mulle siin ei meeldi, on ilm. Oleks parem, kui oleks rohkem lund! ■

Ivo Linna ja Antti Kammiste peavad koorilaulu ja laulupidu Eestile suureks väärtuseks

Katarina Liivo ja Mirte Kurm uurisid eelmise aasta lõpus Luksemburgis esinenud armastatud muusikutelt Ivo Linnalt (65) ja Antti Kammistelt (48) nende muusikaliste juurte kohta ning muu hulgas ka seda, mida peaks tegema, et Eesti Eurovisioonil edukam oleks. „Tuleb saata aus rokibänd!“ arvasid muusikud.

Kuidas algas teie muusika karjäär?

Ivo Linna: Käisin lapsena paar aastat klaverit õppimas, aga see nagu ei istunud mulle ja ma ei tundnud mingit sellist tõmmet, et ma tahaks muusikuks saada. Aga ajad olid ju kuuekümnendad ja siis hakkas terve maailm kitarrri mängima. Tegime siis neljakesi oma koolis, Kuressaares, esimese kitarristide ansambli. Edasi ma läksin Tartusse õppima, kus me ülikooli kõrvalt tegime ka muusikat. Sõjaväe ajal õnnestus mul mängida puhkpilliorkestris suurt trummi. 1968. aastal tulid Tallinna inimesed televisioonist meid Tartusse kuulama ja ütlesid, et sügisel tuleb mingi noortesaade, kuhu kutsuti ka mind laulma. Tegelikult sealt see kõik nagu algaski. Aastate jooksul töötasin ka Eesti Raadios, aga siis sain aru, et tegelikult mind huvitab ikka see lava peal eputamine ja kekutamine kõige rohkem ja nii ta läks ridapidi.

Antti Kammiste: Ma isegi ei mäleta seda enam nii täpselt. Väidetavalt laulsin juba kaheaastaselt laule, mida olin telekast kuulnud. Lasteajakasvatajagi sai nõksu teada, et Antti tuleb laulma panna ja siis ta ei nuta. Edasi tegin pottidest ja pannidest trummi-komplekte ning igal ettejuhtuval võimalusel torkisin ka klaverit. Klaver tundus mind juba sel ajal tõmbavat. Tahtsin isegi muusikakooli minna ja vanaema arvas ka nii ning kinkis mulle klaveri.

Kuidas teie koostöö algas?

Linna: See algas tänu Alo Matiisenile, kes oli ju tuntud isamaaliste laulude helilooja. Tol ajal Antti mängis Alo poolt kokku pandud ansamblis In Spe. Me saime esimest korda kokku 1988. aastal. 1990-ndate aastate alguses mängisime üsna mitu aastat koos laevadel, mis sõitsid Soome ja Rootsi vahet. Anttil oli oma ansamblikene, sel ajal meie koostöö tihenes ning jäigi.

Kammiste: Ma jäin silma meie kooli orkestrijuhile, tehes oma bände ja käies muusikakoolis, kes kutsus mind mängima klaverit Haapsalu Gümnaasiumi sümfooniaorkestrisse. Kui ma olin kümnendas klassis, etendasime oma orkestri ja kooli teatriga Alo Matiiseni muusikali “Charlotte koob võrku”. Seal ma saingi tuttavaks Alo Matiiseniga, kes kutsus mind pärast keskkooli lõpetamist mängima oma bändi. Ja kes seal laulis? Ivo Linna.

Kuidas see koosmängimine teile istub?

Linna: Meil klapiib. Meil ei ole vaja pikalt rääkida, et mida me tahame. See on loomulik side ja sellepärast on see püsinud päris kaua. Oleme käinud esinemas Kanadas ja Ameerikas, nädal tagasi Londonis ja nüüd Luksemburgis (*intervjuu on tehtud 13. detsembril eelmisel aastal, kui nad käisid esinemas meie jõulupeol-toim.*). Nii et väga tore on olnud.

Kammiste: Väga meeldib! Me klapiime kuidagi väga hästi, sest saame sarnaselt asjadest aru ja ilmselt on meil sarnased väärtushinnangud ning ka muusikamaitse. Ivoga on väga huvitav, sest ta on metsikult palju lugenud. Meil ei ole kunagi igav, sest mul on vaja lihtsalt küsida küsimus ja siis kuulata, sest see on nii põnev.

Kellega te sooviksite veel koostööd teha või lihtsalt koos mängida?

Linna: Paul McCartneyga (naerab). See on keeruline küsimus, sest kogu pika karjääri peale on mul õnnestunud siiski väga paljude heade muusikutega mängida. Pigem mulle meeldib see, kui tuleb mingi ootamatu

pakkumine ning sa leiad ennast täiesti uuest olukorrast, täiesti uute pillimeestega, kes näevad asja teistmoodi. Vaat niisugused asjad on huvitavad. Näiteks möödunud suvel tegime bändi Eri Klasi 75. juubeli kontserdil. Suur orkester, kõik pillid on

kohal, tohutult hea kõla. Uued värvid, uued näod, kihvt! Väljamaa staaridega koos esineda oleks imelugu, kuigi on sedagi juhtunud. 1989. aastal Soomes esinesime koos Ameerika rokitähe Brian Setzeriga ühel festivalil ja ühel õhtul toimus klubis vennastu-

“Lasteaias teati, Antti tuleb laulma panna ja siis ta ei nuta.”

Ivo Linna Rock Hotelli solistina 1981. aastal muusikafilmi Shlaager võtetel. Vasakul Rock Hotelli kitarrist Heigo Mirka. FOTO: Viktor Mendunen/Eesti filmi instituut

Ivo Linna, kui tihti te veel Rock Hotelliga esinete?

Linna: Oleme Rock Hotelliga juba 36 aastat koos mänginud. Me enam nii pööraselt aktiivsed pole, aga meil on tööd palju. Eilegi mängisime Pärnus ja nagu öeldakse, mis sa noores põlves ära õpid, see ei kao kuskile. Tore, et tiksud veel.

mine nagu ikka muusikutel. Mängisime mitu tundi koos, haruldaselt kihvt kogemus. Teine täht on Robert Gordon, kellega oleme Rock Hotelliga korduvalt koos esinenud. 1980-ndatel oli see suur asi.

Kammiste: Ma ei oskagi öelda, kas mul on sellist soovi kellegagi koos mängida. Pigem ma tahaks võib olla mingisuguse enda projektiga kuskile jõuda. Olen

Antti Kammiste (vasakul) ja Ivo Linna andsid intervjuu ajalehele Mõnikord Parc Hotel'is enne jõulupeol esinemist. Alles eelmisel õhtul esines Linna Rock Hotelliga Pärnus. FOTO: Katarina Liivo

tähele pannud, et saatus ise on mulle välja visanud aeg-ajalt selliseid toredaid koostööpartnereid.

Millist muusikat eelistate kuulata vabal ajal?

Linna: Kuulan meelsamini muusikat, mille saatel ma olen kasvanud - bluesi, rock'n'rolli, vanu staare nagu Frank Sinatra, jazzmuusikat. Teisest küljest, kui oled kogu aeg ise muusika sees olnud, siis ei tahagi kogu aeg midagi kuulata. Mõnikord on vaikus kõige parem muusika. Või linnulaul.

Kammiste: Ma kuulan vabal ajal tegelikult päris palju sellist karedamat sorti rokki. Eks mulle meeldiks teda mängida ka, aga meil Iffiga kahekesi mängides on sellist asja vähem. Kuid kui satun sellist asja tegema, siis naudin seda väga. Samas kuulan ma ka pehmemat poppi ja võibolla isegi pisut kaasaegsemat, mis on huvitav. On ka niisuguseid päevi, kus ei tahagi midagi kuulata ja on täielik vaikus.

Millised muusikud on teid üldse mõjutanud?

Linna: Kõigepealt olen ma Beatles'ite fänn, nende mõju 1960-ndatel on raske üle hinnata. Siis veel sellised staarid nagu Ray Charles, BB King, Eric Clapton, Joe Cocker, Jimmy Hendricks. 1960-ndatel toimus ju maailmas suur pööre ja need on muusikud, kes tegid midagi sellist, mida keegi varem polnud teinud. Neilt on alati midagi õppida. Praegu on popmuusika ju meeletu tööstus, kuigi ajuti tuleb ka väga häid asju. Ja kui tuleb midagi uut, siis tundub, et nüüd heidetakse vana täiesti kõrvale, aga mõne aja pärast tuleb vana jälle tagasi.

Kammiste: Päris paljud.

Eestis on mind kindlasti mõjutanud Margus Kappel. Ta meeldis mulle juba noorest peast väga ja meeldib siiani, sest ta on lihtsalt geniaalne klaverimängija, orelimängija ja superandekas inimene. Lapsena meeldis mulle Ivo Linna metsikult. Iff oli kõige-kõige lemmik. Välismaa staaridest oli lapsepõlves üks lemmikuid ABBA. Nende helikeel – meloodiline, samas natuke nukker ja tohutult ilus – on olnud üks mõjutaja. Ühel hetkel avastasin end Genesisist fännamast. Nende

muusikaline käekiri on minu muusikalist mõtlemist väga palju mõjutanud.

Koorilaulmisel on Eestis väga suur roll. Mis te arvate koorilaulust?

Linna: Koorilaul on ju ajalooliselt eestlastele omane ja tähtis olnud. On perioode, kus koorilaul ikka ühendab, kui asjad ilma peal halvaks lähevad. Ise olen laulnud poistekooris. Kooris laulda on hea tunne. See ei ole ületähtsustatud, sest vaata, laulpeol kõigil silmad säravad, keegi ei virise, keegi ei sõima, kõik on õnnest uimased. See on ühine minek, ühine tunne. Jah, koorilaul on tähtis!

Kammiste: Ma arvan, et see on hea asi, eriti kandmaks meie rahva identiteeti. See on meie rahvusele justkui kaubamärgi külge pannud. Meil on ju tõesti väga suurepäraseid koorilaule, kasvõi Gustav Ernesaksa "Mu Isamaa on minu arm". Sellele ei hakka keegi vastu vaidlema. Loomulikult on koorilaulul Eestile suur väärtus.

Mis peaks tegema, et Eestil Eurovisioonil paremini läheks?

Linna: Eestil on läinud päris hästi. Eurovisioon on ettearvamatu, midagi planeerida on võimatu. Meedia on tänapäeval nii globaalne, et kui noor artist kasvõi korra on juba Eurovisioonil sees, siis ta saab tohutult tagasisidet, kas Ugandast, Austraaliast või kust iganes. (Ivo Linna koos Maarja-Liis

Ilusaga saavutasid 1996. aastal Eurovisioonil lauluga „Kaelakee hääl“ viienda koha, mis on eestlaste üks parimaid kohti sel lauluvõistlusel-toim.)

Kammiste: Ma ei oskagi sellele küsimusele väga vastata. Mõnikord mõtlen isegi, et Eesti võiks vahepeal mitte seal osaleda, sest kohati tundub mulle, et see on raha ja aja ning võibolla isegi annete raiskamine. Iffiga just rääkimise, et kui üldse, siis võiks Eestist Eurovisioonile minna mõni aus rokibänd, ilma igasuguse

välise glamuurita. Järjest rohkem hakkab aru saama, et muusikat tuleb teha enda pärast. Tuleb teha ainult seda muusikat, mis endale väga meeldib. Sel juhul meeldib see teistele ka. Ma arvan, et Eestil läheb Eurovisioonil alati hästi, kui esitaja usub oma asja.

Kuidas teile meeldib Euroopas ringi sõita?

Linna: Rutiinist on ikka tore välja saada. Natuke pead ikka liigutama, muidu jääd liiga uimaseks, kui midagi ei tee.

Kammiste: Luksemburgis on tore olla, sest me pole kumbki veel siin käinud. Esimesed muljed on väga positiivsed, sest siin on loodust ja see on hästi tore võrreldes näiteks Hollandiga, kus pole puid ega midagi. Euroopas

me oleme mõned korrad Inglismaal käinud, kus on üht otsa pidi tore, vana ja uhke maa, aga samas ka nii lohutu, mis on hämmastav, ja nende suhtumine on kohati veel hämmastavam. Eestis oled heaga nii harjunud, et seda mujalt leidmata oled hämmastunud, et kuidas siis nii.

Ivo Linna, miks te omal ajal ei käinud Venemaal nii palju esinemas nagu näiteks Jaak Joala või Tõnis Mägi?

Linna: Käisin seal ansambliga Apelsin ja meile pakuti seal tööd, aga ma tuln ansamblist ära, sest see oli väga tüütu ja raske rutiinne töö. Venemaa on suur ja lai, publiku kohta ma ei ütle midagi, vastuvõtt oli väga hea. Laulsime kõik lood eesti keeles, seletasime küll rahvale, millest lugu räägib. Meil oli naljakas punt, rahvas sai naerda kõvasti. Kuid kui sa pead kolme nädalaga andma 50 kontserti, siis tekib õigustatud küsimus, et kas sellel on mingit mõtet ka. Teenisime küll kolme-nelja nädalase tuuriga Venemaal rohkem, kui oleksime teeninud mitme kuuga Eestis, kuid see oli koeraelu ja mind absoluutselt ei kiskunud. Oli küll pakkumisi minna solearima, teiste kirjutatud lugusid laulma, aga see tüütas ära. Ma ei ole suure solisti tüüpi, mulle meeldib bändiga teha võrdset asja, see sobib mulle palju rohkem. ■

“Kooris laulda on hea tunne.”

“Mõnikord on vaikus kõige parem muusika.”

Iga teatritüki toomine Eestist eeldab kõva eeltööd

Mairis Minka kirjutab, kuidas kõikjal, kus on inimühiskond, annab endast märku väsimatu Etendusevaim!

Luksemburgi Eesti Selts (LES) on 2010. aastast organiseerinud siinsele Eesti teatripublikule etendusi. Enamasti on teatrid Eestist tulnud Luksemburgi esinema tänu isiklikele kontaktidele, aga ühe rohkem võetakse meiega ka juba ise ühendust ja avaldatakse soovi esinema tulla. Kõige rohkem on meil külas käinud Teatribuss ja Eesti Draamateater.

Etenduse korraldamine algab saali otsimisega. Saal peab vastama etenduse tehnilistele tingimustele, tähtis on heli-, valgus- ja videoefektide saavutamine. Teine oluline osa on dekoratsioonide ja kostüümide transport. Lihtsam on korraldada väheste rekvisiitidega monoetendusi või projekti, kus trupp ise organiseerib oma transpordi ja võtab etenduseks kõik vajaliku kaasa.

Kõige parem koostöö on meil Luksemburgis välja kujunenud "Theatre le 10"-ga. Selle teatrikooli väikest black box tüüpi saali oleme kasutanud sageli etenduste läbiviimiseks.

Kaks draamateatri etendust oleme organiseerinud koostöös Abbaye de Neumünsteriga. Huvitav kogemus oli seal eelmisel kevadel Draamateatri etenduse "Hävituse ingli" esitamine, milleks oli vaja autori nõusolekut. Prantsuse kirjanikult Yasmina Reza loo saamine võttis aega mitu pikka kuud ning loomulikult tuli selle eest meil ka tasuda.

Huvitav väljakutse sellele etendusele oli ka tiitrite lisamine, mis nõudis täiendavalt juurde ühe vabatahtliku abilise, Janika Silla. Kokku oli etendusega seotud seitse meie vabatahtlikku! Lisaks aitas etenduse toimumisele kaasa veel kolm inimest Abbaye de Neumünsteri poolt.

2013. aasta sügisel tegi väga suure töö ära Reigo Hirno, kes esmakordselt võttis ette Draamateatri suurema etenduse "Grönholmi meetod" Luksemburgi toomise. Probleem oli selles, et Tallinnast saabuva trupi suurus oli

Detsembri lõpus esinesid Theatre 10-s klounid Eestist Piip (vasakul) ja Tuut.

FOTO: Jaanus Piirsalu

Klounid, kes ajavad päriselt ka naerma

Hans Loik

Möödunud aasta lõpus esinesid Luksemburgis kaks toredat klouni - Piip ja Tuut. Peale etendust rääkisid nad Mõnikorrale oma klounitööst.

Piip (tuttavatele vahest ka Haide Männamäe) ja Tuut (Toomas Tross) käisid teatrikoolis, kus õpetati ka klouniks olemist. Klounitöö meeldis neile väga, sest nad said kõiksugu vigureid teha ja teisi naerma panna.

Kui on midagi klouni töös olulist, siis on see oskus improviseerida. Klounidel ei ole esinemisel kindlat stsenaariumi. Nad improviseerivad palju, sest siis juhtub etendusel alati midagi uut. Siis on huvitavam vaadata ka neil, kes näevad etendust teist või koguni kolmandat korda.

Klounid tunnevad ka rambipalaviku, ka kogenud kloun. Kui nii juhtub, siis peab lihtsalt meelde tuletama, et mõelda tohib ainult sellest hetkest, kui sa lava-

le astud. Kaugemale ei ole vaja mõelda, sest sa ei saa ju midagi valesti teha, kui improviseerid!

Mõned asjad on klounitöö juures natuke rasked ka. Näiteks siis, kui päevas on mitu etendust ja jaks saab lihtsalt otsa. Mõnikord on keeruline siis, kui peab etendusi välja mõtlema.

Aga enamasti on klouni töö ikka tore, sest nagu ütles Tuut: see on ju vahva, et saab teiste inimeste ees nalja teha ja neile üllatusvigureid teha. Pealegi, kui sulle plaksutatakse ka veel.

Piip aga seletas asja hoopis nii: „Kui ma lähen esinema, ei mõtle ma, et lähen tööle, vaid mõtlen et ma lähen lihtsalt midagi tegema, mis mulle meeldib. Mulle meeldib olla kloun, eriti sellepärast et ma ei aja ainult lapsi naerma, vaid ka täiskasvanuid. See lihtsalt meeldib mulle nii väga!“ ■

algselt kogu kümme inimest. Et eelarvega toime tulla, kahandati trupi suurus üheksale ning kostümeerija sai endale ka grimmeerija kohustused. Lisaks tuli meil panna lava taha üks vabatahtlik abiline näitleja parukat sättime.

Teatrietenduste rahastamine on erinev. Enamasti tuleb kõik kulud katta piletituludest, kuid on ka erandeid, kus teater on ise endale sõidu rahastamiseks toetust taotlenud. Kokkulepped on erinevad, oleneb, kas tegemist on riikliku

või erateatriga.

Olenevalt trupi suuruselt, kokkulepetest ja koostööpartneritest läheb ühe etenduse Eestist Luksemburgi toomine maksma 700-2000 eurot.

Rekvisiidid on kas trupp ise kaasa võtnud või oleme organiseerinud kohapealt või on isegi saadetud postiga Eestist. Näiteks etenduse "Marquis d'Artiste" jaoks laenati rekvisiidid kohalikul antiigikaupmehelt. Samuti on tulnud teha kompromisse Draamateatri etenduste dekoratsioonide osas. Mõned dekoratsioonid olid nii suured, et nende transport polnud lihtsalt võimalik ning seega tuli näitlejatel mängida ilma nendeta. Dekoratsioone on olnud vaja ka kohapeal ehitada ning oleme isegi kodudest asju lavale laenanud.

Üks raskemaid ülesandeid uue teatriprojekti Luksemburgi toomisel on vaba kuupäeva leidmine. Tuleb arvesse võtta näitlejate väga piiratud ajagraafikut, klapitada kuupäevi koostööpartneritega, koolide vaheaegadega ja LESi tiheda kultuurikalendriga. Seepärast ei jõua mõnikord etendus Luksemburgi, vaid tuleb sõita vaatama Brüsselisse. Me nimelt teeme enamasti Eestist etenduste siiatoomisel koostööd Belgia Eesti Seltsiga.

Kõigile teatrikollektiividele oleme pakkunud soovi korral kodumajutust. Minu kodus on und näinud näiteks Jan Uuspõld, Mait Malmsten, Hendrik Toompere jr, Harriet Toompere, Ivo Uukkivi, Liisa Pulk, Jaan Willem Sibul, Merle Jalakas jt.

Külalisetendused on alati väga oodatud Luksemburgi, aga veel suurem rõõm tekib isetegemisest. Viimasel LES-i laste jõulupeol astus esimest korda üles Anneli Akna juhendatud Imp-rottrupp. Ma tahan väga julgustada teisi amatöörkollektiive meie kohalikel üritustel kapist välja tulema.

Veel tahan ma väga tänada kõiki meie väikseid ja suurt teatrisõpru Luksemburgis ning meie teatriprojektide eestvedajaid Mari-Liis Kivioja, Reigo Hirnot, Margit Liivot, Anneli Akent ja Klaarika Vrublevskaia-Floydi. ■

LÕBUS LAULULAAGER REMERCHENIS

Mirte Kurm

23.-25. jaanuaril toimus Luksemburgis Remercheni noortehostelis Euroopa Eesti lastekooril laululaager. Kohal oli ligi 60 last Belgiast, Saksamaalt ja Luksemburgist. Õpetajateks olid meie lauluringi juhendaja Anneli Aken, Ehtel Kuldvere-Vent Eestist ja Tuuli Solom Saksamaalt.

Reede õhtul saabusid kõik laagrilapsed kohale ja pärast söömist hakatigi laulma. Laulmine kestis kella kümneni ja lauldi naljakat laulu "Jõehobu suur kui pomm". Vahepeal tehti muidugi pause ka.

Lapsed õibisid neljastes tubades. Tuba-

desse sai sisse kaardiga ja toas A1.06 juhatus nii, et kaart jäi tuppa! Õnneks sai Anneli käest varukaardi ja lapsed pääsesid jälle tuppa.

Vabal ajal käisid lapsed põhiliselt automaadist jooke ostmas ja mängisid õues. Eriti tore oli see, et laupäeval tuli maha lumi ja siis tehti suur lumesõda. Ehitati ka mitu lumememme. Kui tuppa tuldi, olid kõik väga märjad ja lumised, kuid väga rõõmsad sellegipoolest.

Laupäeval lauldi peaaegu terve päev. Süüa sai neli korda päevas ja toidud küll eri-

ti ei maitsenud. Aga sai ikka hakkama õnneks.

Pühapäeval tehti hommikul toad korda, viidi voodipesu ära ja pakiti asjad kokku. Siis hakkas häälte lahtilaulmine. Kell 12 tulid vanemad järele ja lapsed tegid neile kontserdi õpitud lauludest. Laste arvates oli see nende siiani parim kontsert.

Nüüd ootavad kõik juba kannatamatult järgmist laululaagrit, mis toimub kahjuks alles juunis. ■

ÜKS KÜSIMUS

Mirte Kurm, kuidas sa tulid sellise ajalehe nime peale nagu Mõnikord?

„Kõik sai alguse sellest, et ma tahtsin kodus teha oma mänguaajalehte. Ma panin sellele nime „Mõnikord“ sellepärast, et see vahepeal ilmub ja vahepeal ei ilmu. Ja muidu ka tundus tore nimi. Kui ma hakkasin nimele mõtlema, siis see nagu tuli iseenesest, ei pidanud kaua pead murdma. Ja ka meie ajalehele sobib see nimi ideaalselt!“